

ШТА ДА СЕ РАДИ: КОЛИКО ЂЕМО ЗА 20 ГОДИНА ИМАТИ НАСЕЉА

Опасно исељавање из Куршумлије

Дејан Милошевић*

Општина Куршумлија је педесетих година прошлог века имала око 50.000 становника, а тада је већина живела у селима. Данас у општини живи 19.000 становника, а од тога око 13.000 у самој Куршумлији. Годинама су људи одавде одлазили у веће градове за послом. И у Куршумлију је из села долазио један број становника јер овде смо имали привреду у којој је било седам-осам хиљада запослених. Сада их је у привреди укупно 1.500.

У селима су претежно старији људи који преживљавају, држе понеку краву и свињу, неки од њих имају и пензијицу, а младих је на селу врло мало. Куршумлија је по пространству једна од највећих општина у Србији, а и брдско-планински је крај. Становници села имају проблем како да дођу до Куршумлије: нека села су удаљена више од 50 километара од града, а путеви су веома лоши, макадамски. Према неким селима постоје аутобуске линије, али према неким их нема, па се људи сналазе како знају и умеју.

У њима је по 20-30 душа, нека су и потпуно напуштена. Школе раде: у Мердари (четворогодишња) и у Рачи (осмогодишња), и то су места на магистралном путу према Косову, где се становништво још задржало. Имамо још у Грабовници осмогодишњу, у Барлову четворогодишњу, у Жучу такође, али можда по десетак ђака. Наставници и учитељи путују из Куршумлије до школе.

Ми непрестано указујемо на опасности од овог исељавања и пустошења села. Јер Албанци се неће зауставити на северу Косова него ће прећи и на ову страну. Куршумлија је деценијама етнички чисто место, овде не-

Општина има административну линију са Косовом у дужини од 106 километара, а села су сада скоро празна

ма Албанаца, иако су неки нудили огроман новац да купе имање. Али претпостављам да ће доћи до покушаја преливања албанског становништва на ову територију, јер онај ко не живи овде, а власник је неког имања, можда ће и да га прода. Зато држава мо-

ра да обезбеди неке субвенције за оне који хоће овде да остану, па и да се врате, јер пуно је млађих који су отишли из села а у граду су остали без посла. Наш крај је погодан за воћарство и сточарство, кад би држава обезбедила неке погодности тим људима да купе машине, или чак неки месечни минималац, верујем да би породице овде остале. Неке би се и вратиле.

Овако, сада постоје куће и имања, њиве могу да се обрађују, али нема становника. Власници су у Београду, Новом Саду и Нишу. Док су били живи, родитељи су имање обрађивали, али сада нема ко. Због недостатка посла и затворених фирми у невољама су и становници Куршумлије. У 2010. години овде је поново, у саставу „Симпа“, прорадила фирма „Копаноник“ која је пре пет-шест година запошљавала 2.500 радника. Сад их је у поново отвореним погонима око 600. Остали су без посла. Већина их је у самој Куршумлији. Многи немају основне услове за живот тако да се у народним кухињама Црвеног крста овде храни око хиљаду људи.

Ми смо указивали на то где нас затварање фирми може одвести, успели смо да поново отворимо „Копаноник“, сада смо нашли стратешког партнера за предузеће „Жубор“ у Куршумлијској бањи, то је „Дунав осигурање“, значи фирме које су затворене покушавамо поново да отворимо. И да вратимо наше људе из великих градова. Јер ако неко од њих ради, на пример, као чувар, боље му се исплати да дође овде на своје имање и да се запосли у неком предузећу за нормалну плату.

Према томе, на питање шта ће за двадесет година бити са општином Куршумлија одговорио бих питањем: шта ће бити са Србијом, јер Србија се и сад сваке године смањује за један мањи град. За двадесет година колико ће их бити мање ако ништа не предузмемо?

*Заменик председника општине Куршумлија

Број становника по насељима	Општина Куршумлија		
	2011.	2002.	1991.
Бабица	61	90	138
Висока	100	160	223
Добри До	59	109	156
Ново Село	59	74	126
Тмава	123	199	293
Штава	90	176	207